

ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ (2024-25)  
ਵਿਸ਼ਾ-ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ  
ਸ਼੍ਰੇਣੀ- ਛੇਵੀਂ  
ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ

ਲਿਖਤੀ ਭਾਗ

ਪਾਠ ਨੰ: ਪਾਠ ਦਾ ਨਾਂ

1. ਸਿਹਤ
2. ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ
3. ਹਾਕੀ ਦਾ ਜਾਦੂਗਰ-ਮੇਜਰ ਧਿਆਨ ਚੰਦ
4. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ
5. ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿੱਖਿਆ
6. ਕੈਮੀ ਝੰਡਾ

(ੳ) ਇਤਿਹਾਸ (ਅ) ਬਣਾਵਟ (ੲ) ਰੰਗ (ਸ) ਚੱਕਰ (ਹ) ਆਕਾਰ (ਕ) ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਅਵਸਰ (ਖ) ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ

7. ਕੈਮੀ ਗੀਤ ਅਤੇ ਕੈਮੀ ਗਾਣ

(ੳ) ਭਾਵ (ਅ) ਮਹੱਤਤਾ (ੲ) ਕੈਮੀ ਗਾਣ ਧੁਨ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਅਵਸਰ

8. ਨਸ਼ੇ ਇੱਕ ਲਾਹਨਤ

ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਭਾਗ  
ਗਰੁੱਪ (ੳ) - ਖੇਡਾਂ

ਨੋਟ:-ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇੱਕ ਖੇਡ ਚੁਣਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

ਲੜਕਿਆਂ ਲਈ ਖੇਡਾਂ- ਫੁੱਟਬਾਲ , ਹਾਕੀ ਹੈਂਡਬਾਲ , ਬਾਸਕਟਬਾਲ , ਵਾਲੀਬਾਲ , ਕਬੱਡੀ , ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ , ਕ੍ਰਿਕਟ , ਬੈਡਮਿੰਟਨ , ਬਾਕਸਿੰਗ(ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ) , ਤੈਰਾਕੀ ਅਤੇ ਖੇ-ਖੇ ।

ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਖੇਡਾਂ - ਹਾਕੀ , ਹੈਂਡਬਾਲ , ਵਾਲੀਬਾਲ , ਬਾਸਕਟਬਾਲ , ਖੇ-ਖੇ , ਬੈਡਮਿੰਟਨ , ਸੋਫਟਬਾਲ ਅਤੇ ਤੈਰਾਕੀ ।

## ਗਰੁੱਪ (ਅ) ਐਥਲੈਟਿਕਸ

### ਦੌੜਾਂ-ਲੜਕੀਆਂ

(1) 50 ਮੀਟਰ (2) 200 ਮੀਟਰ

### ਲੜਕੇ

(1) 100 ਮੀਟਰ (2) 400 ਮੀਟਰ

### ਛਾਲਾਂ :-

ਲੰਮੀ ਛਾਲ ਜਾਂ ਉੱਚੀ ਛਾਲ

ਸੁੱਟਾਂ - ਕ੍ਰਿਕਟ ਬਾਲ ਜਾਂ ਗੋਲਾ 6 ਪੈਂਡ (ਲੜਕੇ) 4 ਪੈਂਡ (ਲੜਕੀਆਂ)

## ਗਰੁੱਪ (ੲ) ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ

ਬਿਨਾਂ ਅਪਰੇਟਿਸ ਤੋਂ ਜਾਂ ਅਪਰੇਟਿਸ ਨਾਲ

### ਗਰੁੱਪ (ਸ)

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ :-

- (1) ਯੋਗ (2) ਲੋਕ-ਨਾਚ (3) ਕਾਲਿਸਥੈਟਿਕਸ (ਹਲਕੀਆਂ ਕਸਰਤਾਂ) (4) ਛੋਟੀਆਂ ਖੇਡਾਂ  
(5) ਰੀਲੇਜ਼

### ਗਰੁੱਪ (ੳ) ਖੇਡਾਂ

(1) ਫੁੱਟਬਾਲ

1. ਕਿਕਿੰਗ: ਖੜ੍ਹੀ ਬਾਲ, ਹੋਲੀ ਚੱਲ ਦੀ ਬਾਲ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਬਾਲ ਨੂੰ ਨੀਵੀਂ ਕਿੱਕ ਮਾਰਨਾ।

2. ਬਾਲ ਰੋਕਣਾ: ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਚੱਲਦੀ ਬਾਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ।

3. ਪਾਸ ਹੋਣਾ: ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਤਿਰਛਾ ਪਾਸ

(2) ਹਾਕੀ

1. ਹਾਕੀ ਫੜਨਾ

2. ਹਿੱਟ ਕਰਨਾ: ਸਿੱਧੀ ਹਿੱਟ ਮਾਰਨਾ

3. ਰੋਕਣਾ: ਬਾਲ ਰੋਕਣੀ

4. ਪਾਸ: ਸਿੱਧਾ ਪਾਸ ਦੇਣਾ

5. ਡਰਿਬਲਿੰਗ: ਸਾਦੀ ਡਰਿਬਲਿੰਗ

6. ਖੇਡ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

(3) ਹੈਂਡਬਾਲ

1. ਬਾਲ ਫੜਨੀ
2. ਬਾਲ ਸੁੱਟਣੀ
3. ਡਰਿਬਲਿੰਗ ਕਰਨੀ
4. ਬਾਲ ਨੂੰ ਕੈਚ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬੁੱਚਣਾ
5. ਖੇਡ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

(4) ਵਾਲੀਬਾਲ

1. ਸਰਵਿਸ: ਸਿੰਪਲ ਸਰਵਿਸ ਕਰਨੀ
2. ਪਾਸ: ਅੰਡਰ ਹੈਂਡ ਪਾਸ ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਹੈਂਡ ਪਾਸ
3. ਬਾਲ ਲੈਣੀ : ਅੰਡਰ ਹੈਂਡ ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਹੈਂਡ ਬਾਲ ਲੈਣੀ

(5) ਬਾਸਕਟਬਾਲ

1. ਬਾਲ ਫੜਨੀ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ (ਸਟਾਂਸ)
2. ਡਰਿਬਲਿੰਗ: ਸਿੰਪਲ ਡਰਿਬਲਿੰਗ
3. ਪਾਸ: ਛਾਤੀ ਜਾਂ ਪੁੱਛ ਪਾਸ , ਅੰਡਰ ਹੈਂਡ ਪਾਸ , ਓਵਰ ਹੈਂਡ ਪਾਸ

(6) ਬੈਡਮਿੰਟਨ

1. ਰੈਕਟ ਫੜਨਾ
2. ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ (ਸਟਾਂਸ)
3. ਚਿੜੀ ਫੜਨਾ ਅਤੇ ਉਛਾਲਣਾ
4. ਸਰਵਿਸ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ
5. ਹਿੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ

6. ਖੇਡ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

(7) ਕਬੱਡੀ

1. ਕਬੱਡੀ ਕੈਂਟ
2. ਖੇਡ: ਮਿਡ ਲਾਇਨ ਕਰਾਸ
3. ਰੇਡਰ ਨੂੰ ਫੜਨਾ: (ਗੁੱਟ ਤੋਂ ਗਿੱਟੇ ਤੋਂ)
4. ਛੂਹਣਾ: ਪੈਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹੱਥ ਨਾਲ

5. ਕਿੱਕ: ਸਾਹਮਣੇ ਕਿੱਕ , ਬੈਕ ਕਿੱਕ ਅਤੇ ਸਾਇਡ ਕਿੱਕ

6. ਖੇਡ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ

(8) ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ

1. ਮੁੱਢਲੀ ਸਕਿੱਲ

2. ਭਾਰਤੀ ਸਟਾਇਲ

3. ਦਸਤੀ: ਇਸਦਾ ਕਾਊਂਟਰ ਅਤੇ ਰੀ-ਕਾਊਂਟਰ

4. ਮੋੜਾ: ਇਸਦਾ ਕਾਊਂਟਰ ਅਤੇ ਰੀ-ਕਾਊਂਟਰ

5. ਬੰਗੜੀ: ਇਸਦਾ ਕਾਊਂਟਰ ਅਤੇ ਰੀ-ਕਾਊਂਟਰ

6. ਮੋਚ: ਇਕਹਰੀ ਅਤੇ ਦੋਹਰੀ

7. ਕੁਸ਼ਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ

(9) ਕ੍ਰਿਕਟ

1. ਬੈਟਿੰਗ: ਪਕੜ , ਸਟਾਂਸ , ਸਟਰੋਕ , ਬੈਕ , ਲਿਫਟ , ਡੀਫੈਂਸ, ਬੈਟਿੰਗ

2. ਬਾਊਲਿੰਗ: (1) ਪਕੜ (2) ਸਿੰਪਲ ਬਾਊਲਿੰਗ

3. ਫੀਲਡਿੰਗ: ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣ , ਕੈਚ ਕਰਨਾ ।

(10) ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ

1. ਬਾਕਸਿੰਗ ਸਟਾਂਸ

2. ਫੁੱਟ ਵਰਕ (ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਹਰਕਤ ਸਾਰਿਆਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ )

3. ਸਿੱਧੇ ਪੰਚ

4. ਮੁੱਢਲੇ ਬਚਾਓ

(11) ਤੈਰਾਕੀ

1. ਤੈਰਾਕੀ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

2. ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ

3. ਸਿੱਧੇ ਤੈਰਨਾ

4. ਤਲਾਬ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ

(12) ਖੇ-ਖੇ

1. ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

2. ਚੇਰਸ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੈਠਣਾ

3. ਖੇ-ਖੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ
4. ਡਾਜ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਝਕਾਨੀ ਮਾਰਨਾ
5. ਅਸਲੀ ਖੇਡ

(13) ਸੇਫਟ ਬਾਲ

1. ਸਟਾਂਸ: ਸਟਰਾਈਕਰ ਲਈ
2. ਸਟਾਂਸ: ਪੀਚਿੰਗ
3. ਕੈਚਰ ਲਈ ਅਭਿਆਸ
4. ਥਰੋ ਦੀ ਬਾਲ

ਗਰੁੱਪ (ਅ) ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ

(ੳ) ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਨ ਤੋਂ ਅਭਿਆਸ

1. ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ
2. ਨਾਚ ਕਦਮ
3. ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਲੇਟਣੀ ਖਾਣਾ
4. ਸਪਲਿਟ ਅਤੇ ਸੀਜ਼ਰ ਜੰਪ
5. ਰੱਸੀ ਟੱਪਣਾ
6. ਦੌੜਦੇ ਹੋਏ ਲੰਬੀ ਛਾਲ ਮਾਰਨਾ

(ਅ) ਬੈਲਿਸਿੰਗ ਬੀਮ ਤੇ ਕਸਰਤਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ

1. ਮਾਊਂਟਸ (ਚੜਨਾ) ਬੀਮ ਉੱਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਖਏ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਚੜ੍ਹਨਾ
2. ਡਿਸਮਾਊਂਟਸ (ਉਤਰਨਾ)
3. ਬੀਮ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ: ਚੱਲਣ ਦੇ ਸੋਖੇ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਚੱਲਣਾ
4. ਬੀਮੇ ਦੇ ਨੱਚਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮ (ਸਟੈਂਪ) ਲੈਣੇ ।

(ੲ) ਵਾਲਟਿੰਗ (ਹੋਰਸ) (ਬੋਰਡ ਬੋਸ) ਲੜਕੇ

1. ਸਾਧਾਰਨ ਜੰਪ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਡਿਗਣਾ
2. ਨੀਜ਼ ਐਨ, ਜੰਪ ਆਫ (ਗੋਡੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਜੰਪ ਮਾਰਨਾ )
3. ਐਸਟਾਰਈਡ ਵਾਲਟ (ਲੱਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਜੰਪ ਕਰਨਾ)
4. ਥਰੋ ਵਾਲਟ (ਘੋੜਾ ਪਾਰ ਕਰਨਾ)

ਗਰੁੱਪ(ੲ) ਨੋਟ :-ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1.ਯੋਗ: ਤਾੜ ਆਸਣ , ਅਰਧ ਚੰਦਰ ਆਸਣ ,ਭੁਜੰਗ ਆਸਣ

2.ਕਾਲੀਸਥੈਨਿਕ: ਹਲਕੀਆਂ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਕਸਰਤਾਂ ਜਾਂ ਐਲ.ਐਫ.ਸੀ, ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ

3.ਲੋਕ ਨਾਚ: ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਮੂਲ ਕਦਮ

4. ਛੋਟੀਆਂ ਖੇਡਾਂ : ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਡਾਂ ਕਰਵਾਏ ।

ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ:ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ -6 (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ,ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਮਾਧਿਅਮ)

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ